

Міжнародний гуманітарний університет
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

Циклова комісія зі спеціальності Дизайн

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 10. ОСНОВИ КОМПОЗИЦІЇ ТА КОЛЬОРОЗНАВСТВА

Галузь знань

02 Культура і мистецтво

Спеціальність

022 Дизайн

Назва освітньо-професійної програми

«Дизайн»

Рівень освіти

фаховий передвищий рівень

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
Викладач вищої категорії Петухова Тетяна Анатоліївна	+38 (050) 559-29-01	tetovanka@gmail.com

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

«**Основи композиції та кольорознавства**» – це базова дисципліна освітньої програми «Дизайн», яка надає здобувачам знання щодо природи кольору та правил використання кольорів в образотворчому мистецтві та дизайні.

Знання кольорознавства має важливе значення для здобувачів спеціальності 02 Дизайн, адже протягом навчання вони здобувають важливі навички роботи з кольором, які є необхідними в графічному та мультимедійному дизайні.

Метою дисципліни «Основи композиції та кольорознавства» є надання порозуміння побудови кольорового простору, кольорової системи. Ознайомити з законами та принципами гармонізації кольорового простору, співвідношення та взаємодії кольорів, їх властивостей, особливостей сприйняття людиною, психологічного впливу, використовування в навколишньому оточенні. Навчити користуватися кольорами у залежності від дизайнерського завдання. Дати вміння гармонізувати кольоровий простір та гармонічно поєднувати кольори.

Даний курс є своєрідним вступом до обов'язкових та вибіркових дизайнерських дисциплін.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ, ТА ДОСЯГНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати типові спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми в сфері дизайну або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів графічного дизайну та характеризується певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК 1. Здатність застосовувати теоретичні знання в області мистецтва та дизайну, враховувати традиційні та сучасні культурно-мистецькі процеси й практики у власній професійній діяльності

СК 2. Здатність візуалізувати творчі задуми при створенні об'єктів дизайну.

СК 14. Здатність застосовувати композиційно-колористичне рішення у розробці об'єктів графічного дизайну

*Навчальна дисципліна «**Основи композиції та кольорознавства**» забезпечує досягнення результатів навчання (РН), передбачених освітньо-професійною програмою:*

РН 4. Застосовувати базові поняття, концепції, принципи, техніки і технології дизайну в процесі створення об'єктів дизайну.

РН 9. Зображувати композиційно-цілісні об'єкти дизайну засобами графічних технік.

РН 19. Розробляти колористичне та композиційне вирішення об'єктів графічного дизайну.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
4	120	16	32	72	2 (на основі БЗСО) 1 (на основі ПЗСО)	3 (на основі БЗСО) 1 (на основі ПЗСО)	Обов'язкова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лекц.	Прак.	Лаб.	Сам. роб.
Тема 1. Поняття про композицію. Категорії, принципи та засоби побудови композиції.	16	2	4		10
Тема 2. Симетрія та асиметрія. Динаміка та статика. Фізична природа кольору.	16	2	4		10
Тема 3. Тотожність, нюанс і контраст. Ритм та метр. Загальні властивості кольорів: кольоровий тон, світлість	16	2	4		10
Тема 4. Загальні властивості кольорів: кольоровий тон, світлість, насиченість.	16	2	4		10
Тема 5. Пропорції. Масштаб та масштабність. Вплив кольору на сприйняття розмірів елементів.	16	2	4		10
Тема 6. Знаки та символи. Колір як засіб інформації, символ.	18	2	6		10
Тема 7. Комбінаторика. Поняття кольорової гами та кольорової тональності. Локальні кольори.	22	4	6		12
Загалом	120	16	32		72
Підсумковий контроль – екзамен					

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Здобувачі отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням платформ он-лайн навчання на основі інформаційних систем Moodle або Google Classroom. Виконання практичних робіт та проведення індивідуального тестування, забезпечується за допомогою існуючих в університеті комп'ютерних класів, бібліотеки та платформ он-лайн навчання на основі інформаційних систем Moodle або Google Classroom.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Поняття про композицію. Категорії, принципи та засоби побудови композиції. Засоби художньої виразності композиції. Види композиції. Людина та кольорове штучне середовище	10
2	Тема 2. Симетрія та асиметрія. Динаміка та статика. Фізична природа кольору.	10
3	Тема 3. Тотожність, нюанс і контраст. Ритм та метр. Загальні властивості кольорів: кольоровий тон, світлість	10
4	Тема 4. Загальні властивості кольорів: кольоровий тон, світлість, насиченість.	10
5	Тема 5. Пропорції. Масштаб та масштабність. Вплив кольору на сприйняття розмірів елементів.	10
6	Тема 6. Знаки та символи. Колір як засіб інформації, символ. Стилзація. Формалізація	10
7	Тема 7. Комбінаторика. Поняття кольорової гами та кольорової тональності. Локальні кольори.	12
	Загалом	72

7. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Види контролю	Складові оцінювання
Поточний контроль та тестування, які здійснюються у ході проведення практичних занять, консультацій та відпрацювань	60%
Підсумковий контроль, який здійснюється у ході проведення екзамену	40%
Методи діагностики знань (контролю)	Фронтальне опитування, робота у групах, розв'язання практичних завдань, екзамен

8. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на практичних заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	30
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Індивідуальне завдання	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка результатів виконання завдання	20
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота здобувача)			
1.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять, наукових конференцій та круглих столів.	10
Разом балів за поточний контроль			60
Підсумковий контроль – екзамен			40
Загалом балів			100

9. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ

Рівень знань оцінюється:

– «відмінно» / «зараховано» А – від 90 до 100 балів. Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, на екзамені демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях, практичних заняттях, під час яких виконував усі поставленні завдання та давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, виконав практичні роботи та завдання до самостійної роботи, проявляє активність і творчість у навчальній роботі;

– «добре» / «зараховано» В – від 82 до 89 балів. Здобувач володіє знаннями матеріалу на екзамені, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях, практичних заняттях, під час яких виконував усі поставленні завдання та давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, виконав практичні роботи та завдання до самостійної роботи, проявляє активність і творчість у навчальній роботі;

- «добре» / «зараховано» С – від 74 до 81 балів. Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу на екзамені, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність виконаних практичних робіт та завдань до самостійної роботи та активність у навчальній роботі;
- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та практичних заняттях, на екзамені володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність виконаних практичних робіт та завдань до самостійної роботи;
- «задовільно» / «зараховано» E – від 60 до 63 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та практичних заняттях, на екзамені володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, виконав не всі завдання до самостійної роботи;
- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу;
- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 1 до 34 балів. Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	Зараховано
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	Зараховано
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно	Не зараховано
1-34	F		

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Іттен Йоганнес. Наука дизайну та форми. Вступний курс, який я викладав у Баугаузі та інших школах / Йоганнес Іттен. Пер. із нім. Сергій Святенко. Київ : ArtHuss, 2021. 136 с.
2. Іттен Йоганнес. Мистецтво кольору : Суб'єктивний досвід і об'єктивне пізнання як шлях до мистецтва. Навчальний посібник / Йоганнес Іттен. Пер. із нім. Сергій Святенко. Київ : ArtHuss, 2022. 96 с.
3. Клименюк Т.М. Креслення, рисунок, композиція: навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 300 с.
4. Михайленко В.С., Яковлев М.І. Основи композиції: Навчальний посібник (геометричні аспекти художнього формотворення): Навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів. К.: Каравела, 2022. 304 с.
5. Обідняк М. М., Білінська О. Б. Архітектурна композиція. Курс практичних занять та завдань. Навчальний посібник / за заг. ред. С. М. Лінди. Друге видання, доповнене. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 152 с.

6. Перепелиця, Олена. Практичні завдання з композиції. Мистецтво та освіта. 2017. № 4. С. 22-27
7. Синепупова Н. Композиція: Тотальний контроль / Наталія Синепупова; Пер. Роза Турманова. Київ : ArtHuss, 2019. 240 с.
8. Теорія і практика композиції: навч. посібн. / М. О. Пічкур; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Київ: Видавництво Ліра-К, 2022. 248 с.

Допоміжна

9. Ідак Ю. В., Клименюк Т. М., О. Й. Лясковський. Основи об'ємно-просторової композиції. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 212 с.
10. Іванов С. Основи композиції видання. Львів: Світ, 2013. 232с.
11. Кройтор, Тетяна. Методи інтерактивного навчання на заняттях з композиції. Мистецтво та освіта. 2013. № 4. С. 17-19.
12. Лотошинська Н. Д., Івахів О. В. Теорія кольору та кольороутворення. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 204 с.
13. Мигаль С. П., Дида І. А., Казанцева Т. Є. Біоніка в дизайні просторово-предметного середовища. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 228 с.
14. Плазовська, Любов. Теорія і практика композиції площинного характеру в коментарях художників-педагогів. Мистецтво та освіта. 2013. № 4. С. 20-27.
15. Посібник. Основи формальної композиції: для студентів напряму 6.020205 «Образотворче мистецтво» / Укладач О.А. Половна-Васильєва. Дніпропетровськ, Роял Принт, 2015. 34 с.
16. Шлеєнкова, Тетяна. Реалізація змістової лінії "колір" на уроках образотворчого мистецтва. Мистецтво та освіта. 2017. № 3. С. 34-43

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Композиція <https://www.pinterest.com/lesiavirozub/%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%BF%D0%BE%D0%B7%D0%B8%D1%86%D1%96%D1%8F/>
2. Основи композиції <https://buki.com.ua/blogs/korotko-pro-osnovi-kompoziciyi/>
3. Кольорознавство <https://tksv.khmnu.edu.ua/metod/2015/kolor.pdf>
4. Основи кольорознавства <https://oformlufac-vitrin-budivel-ta-primisen-6.webnode.com.ua/osnovi-koloroznavstva/>